

VIENAIP AR KITAIP?
KRISLAS KITŲ AKYSE
SVARSTYMAI PRIEŠ SEI-
MUS.

Pastaromis dienomis iš Washingtono atpiskėjo įvairių paškalų apie Baltijos kraštų likimą. Pirmoje buvo tikrinama, buk Sov. Rusija reikalaujanti pripažinti jai rubežius, kurie buvo ne 1940 metais, bet 1914 metais, tai yra caro laikais. Amerikiečiai laikraštiniškai nustebo, o radio komentatoriai nejučiomis nusišypojo.

Daugelis suprato, jog Maskva nori pasipelninti ne tik savo kaimynų sąskaiton, bet taip pat Anglijos ir Amerikos. Amerika juk neduos pinigų ir nesiųs ginklų, kad pagelbėti Rusijai užgrobti kitus kraštus.

Bet štai vėlesnė informacija iš to pat Washingtono. Norėdama gauti kuodaugiausiai paramos iš "Lend-Lease" programo, arba demokratijos arsenalo, Sovietų Rusija sutinka pripažinti Atlantiko Carterio principus, taip kaip juos interpretuoja Amerika. Kitaip sakant, ji pasižada neikišti nagų į Baltijos kraštus ir rytinę Lenkiją.

Visa, ko dabar Maskva reikalaujanti, tai teisės vežti prekes per Lietuvą, Latviją ir Estiją, visai nesikišant į vidurinę tų kraštų gyvenimą. Suomija gi turėsianti pavesti kaikiurias salas, įsteigimui tvirtovių. Kuri iš šių žinių yra teisinga, o kuri ne — sunku tikrai pasakyti.

Del informacijos mūsų skaitytojams, pridursime štai ką. Kai Sovietų Rusija paprašė Amerikos duoti ginklų, maisto, medikališkų dalykų bilionų dolerių sumoj, tai ši šalis, kaip skelbia pranešimai iš Washingtono, pastatė sąlygas: tą viską mes duosim be užmokescnio, bet jus turit bendradarbiauti su Amerika atsteigime teisingos taikos, kur kiekvienai tautai but užtikrinta laisvė.

Užkritisios bėdos, gal ir bolševikus išmokins buti žmoniškaisiais ir daugiau sukalbamais.

Tur but didžiausj laišką gavo eilinis kareivis Edward Temple, Robinson, Ark. stovykloje. Laiškas svėrė 50 svarų ir buvo 1.942 pėly ilgio. Jį parašė aukstosios mokyklos merginos, su kuriomis tas kareivis pirmiau mokinosi. Tai visgi draugiškumas!

Vienas anglų išminčius, var du Bacon, pasakė: "Kas turi daug ydy, tai pirmiausia jas pastebi pas kitus". Šis posakis labai tinka mūsų "šimtaprocentiniam" triukšmadariam, kurie nieko kito nedaro, o tik kabinėjasi prie kitų. Jų gatyvinė "literatura" dažnai puošia Clevelando ir Worcesterio spausdinių lapus. Vyrai, pasiskolintais iš bolševikų raitais toli nevažiuosit Amerikos vieškeliu...

Islandijoje, kurią dabar okupo pavo Dėdės Samo kariuomenė yra keistas įprotis. Jei mer

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

THE LEAGUE

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXVIII

PENKTADIENIS, BIRŽELIO - JUNE 12 D., 1942 M.

No. 24

Gen. Sikorski Perša Unija

Gen. Sikorski Užgria Lenkų-Lietuvių Komitetą Chicagoje

Kalbėdamas Lenkų Tautinėje Taryboje, Londone generolas V. Sikorski pasakė:

"Laikė mano vizito Amerikoje sutikau apart savųjų dar čekus, jugoslavus ir graikus. Nuo dabar tie emigrantai turi eiti išvieno politiniuose klausimuose. Pasisuko ir lietuviai nuo savo seno ir klaidingo kelio. Susitvėręs Chicagoje lenkų-lietuvių komitetas privalo pasekmingai darbuotis užmezgimui gražių bendradarbiavimo tradicijų, kurios buvo per šimtmečius."

Kokį komitetą gen. Sikorski turi omenyje, jis nepasakė. Tačiau, jo tikrinimas, kad lietuviai iki šiam laikui ėjo klaidingu keliu, yra tiesioginis lietuvių įžeidimas. Tur but p. Sikosklo manymu, teisingas kelias lietuviams butų išsižadėti laisvės ir grįžti į Lenkijos baudžiauninkų stovį. Lenkų vadai, matyt, kaip buvo taip ir pasilieka paskendę arogancijoj.

Mirė Seniausia Lietuvė

Netoli Vilniaus pasimirė išgyvenusi rekordinį metų skaičių — 120, O. Bukauskienė. Iki paskutinių dienų ji galėdavo pavaikioti.

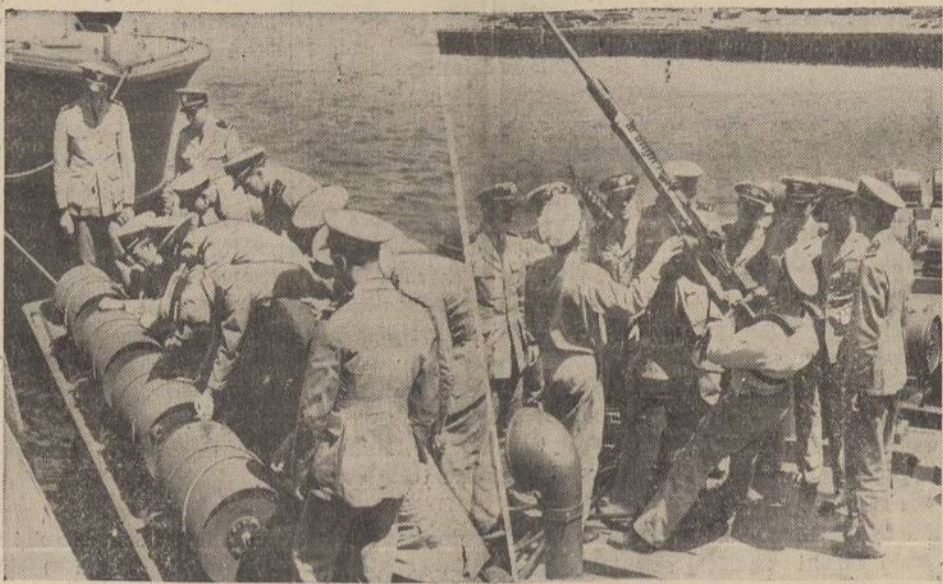
Bėgyje 18 metų Amerikos žmonės yra paaukavę labdarystei vienuoliką bilionų dolerių.

gina pamyli svetimšalį, tai motina nukerpa jai plaukus, kad visi kaimynai žinotų apie didelį jos "grieką". Bet amerikiečių tas nestebina. Jie jau seniai priprato prie merginų, kurios turi trumpus plaukus ir motinų kerštas kaž kaip neveikia.

Prieš seimus, kurie įvyksta pabaigoj šio mėnesio, eina visokie pasikalbėjimai ir svarstymai ką čia tokio geresnio iškepti ir padaryti. Buvo pasiulyta, kad Pittsburghe suvažiųotų Amerikos Lietuvių Tarybos nariai ir apsilfuotų mūsų bendrą veikimą.

Bet vien pasitarimai neišjudins miegančios mūsų šėivijos. Reikalinga platesnių reformų ir didesnio pasiaukavimo iš visuomenės pusės. Ne vienatos turi dirbti, bet visi, per savo organizacijas, kuopas ir bendrus centrus. Kitaip sakant, reikalinga masinės mobilizacijos mūsų pajėgų ir medžiaginio išteklių. Ką mano te apie tai, broliai lietuviai? Ar gi mes to negalėtum padaryti?

Flock for Service on Navy's PT-Boats

The successes of our motor torpedo fleet in Philippine waters have brought a flood of applications to the navy from young officers who want to serve aboard the boats. Special schools have been set up for this purpose. At the left a group of officers is receiving instructions in the use of depth bombs. Picture at right shows a group of them gathered about an Orlikon automatic anti-aircraft cannon.

Suomiai Iškelia Hitlerio Paklydimus

Suomiai Turi Daug Ką Pasakyti Hitleriui

Išmetinėja Už Padarytas Klaidas Rytų Fronte.

Helsingfors. — Suomiams šis karas yra labai sunkus. Nespėjo atsipeikėti ir užgydyti žaizdas nuo ano karo su Sovietų Rusija, kaip staiga reikėjo pradėti naujas, kuris jau įeina į antrus metus ir nežinia kada užsibaigs. Suomiai pradeda nerimauti ir kaltinti Hitlerį už pereitos vasaros klaidas.

Viename Helsinforso laikraštyje, kolumnistas "Svente" atvirai priekaišioja naziams, kad jie nežinoję kiek turi Rusija ginklų atsargoje, koki jos karinė industrija. Hitlerio pastangos sunaikinti bolševikų armijas iki šiam laikui nepavyko.

Jeigu, pasak "Svente", Rusija ir butų sumušta, tai karas tuomi nesibaigs, nes Anglija gali palaikyti blokadą ūgus metus, kaip tai buvę daroma praecityje. Vokietija tuomet negalėsianti įsteigti naujos tvarkos Europoje.

Suomija, bebejo, norėtų pasitraukti iš karo, bet ji nepasitiki Sovietų Rusijai ir dalinai bijosi Hitlerio keršto.

Laikrodis Sugrįžo iš Ilgos Kelionės

Dirbas St. Joseph, Mo. "stockyarduose" Jay C. Riddle staiga pasijuto, kad jo laikrodinis dingio. Apklaussinę visų, bet niekas nebuvo nei radęs, nei matęs.

Praslinkus penkiems mėnesiams dirbtuvės superintendantas atnešė laikrodį, kuris buvo sugrįžęs iš Londono. Ten jis nuėjo sykiu su mėsa, įpakiuotas į dėžę.

Čechai Primena Lenkams Keletą Nemalonių Dalykų

Senieji Lenkų "Griekai" Išlenda Kaip Yla iš Maišo

Čechų laikraštis "New Yorkskie Listy" įdėjo editorialą, kuriame smerkiami lenkai už reikalavimą senųjų rubežių. Ten pasakyta štai kas:

"Yra istorinis faktas, jog Lenkijos sienos iki rugsėjo 1 dienos, 1939 metų buvo sudarytos prievarta, grobimais iš kitų.

"Lenkija veidmainingu būdu, prieš valią tautos ir visuomenės, surengė Želigovskio putę ir atėmė iš lietuvių Vilnių.

"Lenkai, sunaikinę ukrainiečių kariuomenę, užėmė Rytų Galiciją ir Lvovą.

"Lenkija pasinaudodama su silpnėjimu revoliucinės Rusijos prisijungę Volyniją ir Polesiją.

VOKIEČIAI KOLONISTAI BRIAUNAS Į LIETUVĄ

Ne Vien Tik Išvežtieji Sugrįžta į Lietuvą

Apygyvendina Lietuvoje ir Surinktus Rusijoj Vokiečius

Londonas. — Kaip žinome, laike bolševikų okupacijos Lietuvoje, iš to krašto buvo išgabenta į Vokietiją apie 80,000 žmonių, kurie didžiojoje buvo tikri lietuviai ir tik pabėgimo tikslais pasidavę ešą vokiečių tautybės. Jie visi buvo apgyvendinti okupuotose Lenkijos plotuose.

Dabar tie savanoriai emigrantai grąžinami atgal ir apgyvendinami senose vietose.

"Lenkija prievarta ir susitarusi su Hitleriu atėmė iš Čechoslovakijos Čėsino Sileziją. Ne jau tie ponai mano, kad pasaulis turi tokią trumpą atmintį, kad apie tą viską užmiršti?"

Sulaikyta Išdirbimas ir Šių Dalykų

Mes irgi turime apsielti su mažiau didelių peilių, kišeninių peiliukų ir manikuro žirkuliukų. WPB. nusprendė, kad jie nereikalingi ir sustabdė jų produkciją po birželio 30 d. WPB. irgi, numušė gamybą stalo peilių ir šakučių ir kitų reikmenų.

Paziūrėkime kiek šis įsakymas sutaupto. 500,000 tonų geležies ir plieno, 2000 tonų nepatraukiamo pileno, 600 tonų vario priemaišio, ir dar nikelio, kromo ir plastikos. Visi metalai ir medžiagos reikalingi karui už laisvę.

Nazių Siundinimo Politika 'Ostlande'

Antras Frontas Jau Yra, Tai — Visam Pasaulyje

Sovietų Rusija Nori Nuduoti, Kad Tik Ji Viena Kariauja

Kalbos apie atidengimą antro fronto prieš vokiečius, yra be vertės. Anglai jau seniai jį turi Libijoje, jurose ir ore. Kovos tęsiasi be sustojimo. Todel rusų šaukimai apie antrą frontą Prancuzijoje, ar kur kitur neturi prasmės, išskyrus gal tik Maskvos bandymą pasigirti, kad tik ji viena kariauna prieš Hitlerį, o kiti ne.

Atsisveikino su Koelnu

Po anglų bombardavimo, pasirodęs "Koelnische Zeitung" rašo: "Kiekvienam, kuris pažvelgė į užpultąjį miestą iš sykiu buvo aišku, kad Koelno jau nebeliko. Sunaikinimas yra visur begalo didelis."

Sena Geležis ir Plienas Visur Reikalingi

Kai kam atrodo keista del ko valdžia ragina rinkti seną geležį ir plieną, kuomet tiek daug yra žaliavos, kuri pigiau atsieina perdirbti. Priežastis štai kame. Be to seno produkto nepadarysi naujo, kurs tikintų laivams, tankams ir kanuolėms. 35,000 tonų laive turi buti 9,000 tonų senos geležies ir plieno; orlaivių bombos, kuri sveria 2,000 svarų senojo metalo reikalinga 500 svarų.

Italus Varo Dirbti Žemę Ukrainoje

Kadangi italai yra menki kariautojai, tai Hitleris verčia juos eiti į Ukrainą ir dirbti laukuose. Sykiu jiems liepta atsigabenti ir 95,000 traktorių, tai yra tiek, kiek tik jų turi Italija. Mussolini, žinoma, rustauja, nes jam nebus su kuom pasigaminti savo šalyje makaronų.

Prancuzija Uždarys Savo Dirbtuves

Stockholm. — Prancuzų pramonės ministeris Bichelone paskelbė, jog Prancuzija uždarys savo 1,300 dirbtuvių, kad darbininkai galėtų išvykti į Vokietiją, arba dirbti kur nors ukiuose.

Tas daroma ne vien del to, kad pagelbėti naziams. Prancuzijai labai truksta anglies ir žalios medžiagos, o vokiečiai jos neduoda.

Turėdami atliekamą dolerį ar centą centą pirkite karo boną, arba taupymo ženklelius.

Naziai Intriguoja, Kad Supykint Lietuvos Su Baltgudžiais

Bijosi, Kad Tos Dvi Tautos Nepadarytų Kokios Nors Sutarties

Londonas. — Nazių politika okupuotuose kraštuose yra pirmiausia paremta teroru, o paskiau kiršinimu vienos tautos su kita. Tikslas — neleisti susitverti didesniai blokui, kuris butų pavojingas vokiečiams. Pastaruoju laiku bandoma sukelti ergeliat tarp lietuvių ir baltgudžių, kurie per amžius gyveno pilnoj santai-koj.

Naziai kur tik įmanydami pataikauja baltgudžiams. Gardine jie įsteigė daug baltgudžių mokyklų, o Minske sutvėrė pravoslavų bažnytinį centrą, kuris kontroliuosias ir pravoslavų bažnyčias Lietuvoje. Iki šiam laikui tos bažnyčios priklausė Konstantinopolio patriarchui. Naziai taipgi kursto baltgudžius reikšti savo pertenzijas į Vilnių.

Iš kitos pusės, prie Lietuvos administracijos naziai prijungė Ašmenos apskritį su tuo pat vardo miestu, kuris yra į piet-rytus nuo Vilniaus. Šioje apielinkėje yra nemažai kalbančių baltgudžiai. Nazių agentai dabar slankioja tarp tų žmonių, šnabždėdami, kad jei ju Vokietija pralaimės karą, tai Lietuva juos ištautins, atims visą turtą ir pan.

Bet šių dviejų kaimyninių tautų draugiškumas yra daug stipresnis, negu nazijų intrigos ir propoganda. Todėl suspykinti jas vargiai ar kam pavyks.

Daugiau Skriaudžiami

Turtingas australietis, Mr. Bertram prakišo divorso bylą. Jo žmona Juliett sykj surado jį maudynėj be kostiumo, o aplinkui jo suknejos steno-grafė. Vyras teisinosi, jog čia nieko tokio, nes ir jo žmona pirmiau buvusi New Yorko "Ziegfield Girl" ir visai nuoga pasirodydavusi publikoj.

Nieko negelbėjo: vyras turės mokėti \$250 į mėnesį alimonijos. Matote, kas vienam yra leistina daryti, tas kitam draudžiama. Tai tau ir lyggebė!

A. Mikalauskas Grįžo į Veikimą

Dėdė J. Ambraziejus praneša iš Brooklyno, jog buvęs SLA. vice-pirmininkas A. Mikalauskas grįžo į aktyvų veikimą vėl tapdamas Sandaros 1-mos kuopos nariu.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICAEditorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, IllinoisUŽSAKYMO KAINA:
Saviemytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Katalikų Laikraštis Nepritaria Konfederacijai

Kuomet prof. K. Pakštas pasiūlė lietuviams "bendrą frontą" su lenkais, tai jo mintį drąsiai parėmė Chicago "Draugas" ir kairieji katalikiški laikraščiai. Tačiau jų tarpe atsirado ir opozicijos. Štai neseniai So. Bostono "Darbininke" tulas Jonas Klajunas užpila šalto vandens ant visokių konfederacijų ir sąjungų tarp Lietuvos ir Lenkijos. Anot jo:

"Mes, lietuviai, kažkodėl įsikalėm sau: maži, silpni ir būtina turim kur tai pritaipyti prie stiprių. Bet kas tie stiprieji? Dairausi ir nematau. Kas, kas, o Lenkija tik jau ne iš tu. Lenkija mėgsta skaičiuoti 35 mil. gyventojų, bet kiek iš jų lenkų? Pagaliau, kad ir tiek būtų ar tai pakankama jėga prieš abu net pavieniai kelius kartus už ją skaitlingesnius kaimynus. Tai ką gi mums siūlo toks apgynėjas? Realybė ką kitą sako, kad per tokią sąjungą greičiau galą gausime, nes tik jėginis dar stipresnis."

Straipsnio autorius įrodinėja dar, jog užmezgimas konfederacijos su lenkais reikštų išsižadėjimą Vilniaus, kurio lenkai su įnirtimu laikosi. Musų nuomone, kalbos apie "bendrus frontus" yra perankstyvas dalykas ir ne mums tai svarstyti. Tik Lietuvos žmonės per savo seimą ir valdžią gali tarti tuo klausimu autoritetinę žodį.

Šiuo laiku neverta galvinti laiko panašų problemų diskusavimui. Tai būtų užvilkinimas marškinų ant švarko. Pirmia nepriklausomybė, o paskiau tik svarstymai konfederacijų ar kitų dalykų.

Paliko Dvi Prieglaudas

Kas tai pastebėjo, jog Hitleris paliko ramybės dvi šalis Europoje — Šveicariją ir Švediją del to, kad jose jis tikisi rasti prieglaudą, pralaimėjęs šį karą. Gali būti taip, gal but ir ne. Pastaruoju laiku Švedija pradėjo nerimauti ir smarkiai ruoštis karui. Jos kariuomenė ir laivynas gali būti sumobilizuoti į porą valandų. Manevrai eina be sustojimo Norvegijos Pasieny, iš kur spėjama, jog naziai pradėtų savo puolimus.

Besitęsiant karui su Sov. Rusija Hitleris planuoja atkirsti kelią šiaurėje, per kurį eina pagelba iš Amerikos ir Anglijos. Patogiausia jam but tai padaryti per Švediją. Bet pastaroji yra kietas riešutas perkasti ir be pusės milijono kariuomenės Hitleris neužkariaus Švedijos.

Didysis "Kariautojas" Mussolini

Kokią rolę lošia Italija šiame kare, galite spręsti iš sekančio fakto. Italų radio paskelbė, jog bėgyje gegužio mėnesio buvo tokie nuostoliai. Balkanuose: 475 kariškiai užmušti, 783 sužeisti ir 76 paimti nelaisvėn. Tas viskas atsitiko kovoj su jugoslavų partizanais.

Kituose frontuose dar prasčiau. "Narsioji" italų kariuomenė Libijoje per keturias savaites neteko 100 užmuštais, 117 sužeistais ir 186 nelaisvėje. Rusijoje: 79 užmušti ir 215 sužeistų. Matyt, naziai, žinodami Mussolinio nenugalimų legiųjų gabumus, neduoda jiems pasižymėti ir tišk.

Tas Žmogus Turi Nepaprastų Gabumų

Neseniai paaiškėjo toks keistas dalykas Chico, Cal. Vienas buvęs kalnų atvyko į ligoninę ir apsimetęs gydytoju, įsiperšo į daktarų štabą. Bėgyje dviejų mėnesių jis gelbėjo kitiems daryti operacijas ir paskiau tapo vyriausiojo gydytojo padėjėju.

Vėliau gi pasirodė, kad jis neturi jokio diplomo, nėra lankęs medikalės mokyklos. Visa jo "praktika" buvo kalėjime, kur jis tėmyjo, kaip kiti gydo žmones. Bet nuostabu yra tai, kad jis, budamas anoj ligoninėj, padarė kelias operacijas ir jos visos pavyko; nei vienas pacientas nemirė.

Gali jis turėti nepaprastus gabumus, bet be specialio stidijavimo toli nevažiuos. Lietuvoj irgi pasitaikydavo bobučių, kurios su žolelėm gydydavo ir išgydydavo, arba teisingiau sakant žmogus pats pasveikdavo. Šiandie tie dalykai yra jau užmiršti.

Lietuviai Esą Užkietėje

"Chicago Sun" kolumnistas M. W. Fodor aną dieną parasė ilgą straipsnį apie nazių terorą Lietuvoje, aiškindamas dėl ko ten buvo sušaudyta keturi simtai lietuvių. Tai buvę padaryta tikslu, kad išgąsdinti lietuvius ir priversti juos priimti Vokietijos pilietybę.

Pasak p. Fodor: "Lietuviai yra dideli užsispyrėliai ir vokiečiai turėjo pavartoti baisų terorą, kad priversti juos pereiti į jų pusę". Tokio teroro, kaip Lietuvoje joks kitas kraštas dar nebuvo matęs nuo šio karo pradžios, tvirtina p. Fodor.

Bet vargiai ar ir to užteks, kad priversti Lietuvos žmones kasdien šaukti: "Heil Hitler" ir sveikinti svastiką

A P Ž V A L G A

PRASO SUKELTI \$6,000

"NEW LEADER" PALAIKYMUI

Brooklyno "Naujoji Gadyne" rašo:

"New Yorko socialistų savaitraštis 'New Leader' šaukia si pagelbos. Karo metas, spaudos reikmenų brangumas verčia tą daryti. 'New Leader' prašo sukelti nedidelę sumą — šešius šimtus dolerių. To nepadarius busiam — bankrutas."

Taigi, matyt, tam anglų kalboj leidžiamam socialistų savaitraščiui ne kokie pyragai. Kada iš kalno nepasiroši lietingai diena, tai bėdai už. Girdi, lietuviai nemokėjo įvertinti lenkų draugiškumo ir dabar turi kentėti svetimų jungę. Propogandinę literaturoj, kurią leidžia "Pulaskio Fundacija" Washingtono tarp kitko pasakyta, jog lietuviai privalo pakeisti savo nusistatymą: "Pirmiausia, Lietuvos politiką privalo paimti į savo rankas žmonės, kurie mokės suprasti ateitį ir ją budavoti. Žmonės, kurie įvertina realizmą."

DAR VIENAS LENKŲ PAMOKSLAS LIETUVIAMS

Pastaruoju laiku lenkų spaudoj, kaip iš kibiro pradėjo piltis visokie išmetinėjimai lietuviams už "praicities klaidas". Girdi, lietuviai nemokėjo įvertinti lenkų draugiškumo ir dabar turi kentėti svetimų jungę. Propogandinę literaturoj, kurią leidžia "Pulaskio Fundacija" Washingtono tarp kitko pasakyta, jog lietuviai privalo pakeisti savo nusistatymą: "Pirmiausia, Lietuvos politiką privalo paimti į savo rankas žmonės, kurie mokės suprasti ateitį ir ją budavoti. Žmonės, kurie įvertina realizmą."

"Žmonės įvertinanti istoriją ir mokantieji skaityti šimtmečiuose patiekus didžiųjų vyrų mintis, nes jie jau tuomet suprato, jog tik unijoje su Lenkija gali būti išgelbėta."

Lenkai, it toji davatka, mėgsta pasakoti apie kitų "griekų", bet savųjų, tai neprisi-pažįsta. Jei lietuviai atsisuko nuo jų, tai tik ačių lenkų dvasiškijai, bajorams ir 1920 metų smurtininkams. Kol lenkai šlovina Želigovskį ir laiko jį savo "didvyriu", tol lietuviai negali tikėti beriamiems lenkų propogandoj žodžiams.

DĖDĖ J. AMBRAZIEJUS DIRBA VISUOMENISKOJ DIRVOJ

Visi žinome apie Brooklynietį "Dėdę" J. Ambraziejų, kurio tautinio darbo rekordai siekia net patį Vilniaus Seimą, 1905 metais, kuriame jis buvo vienu žymesnių dalyvių. Taigi jis nenusitūja dirbęs ir šiandie, o pasekmėmis gali prilygti bi-

le jaunesniam.

Retai praeina savaitė, kad jis neprisiųstų iš savo apeliuokės naujo skaitytojo, atnaujintos prenumeratos, ar narių mokesnių. Plačiai jis dalyvauja ir New Yorko lietuvių organizatyviam veikime. Mums reikalinga daugiau tokių veteranų!

KARO METU PASITAIKO VISKO.

Tarpe anglų, kurie orlaiviais atakuoja Vokietiją ir jos užimtus plotus, yra nemažai ir "laisvųjų prancuzų". Kaikuri nuskrenda į savo gimtinių padangę ir grįžta giliai sujaudinti. Vienas tokių "laisvųjų prancuzų" dalyvavo bombardavime dirbtuvės, kuri jam priklausė.

Kitas vėl pasakoja, jog pasiekęs savo kaimą, nusileido žemiau iki pat žydnių obelių ir pažino savo motiną, stovinčią prie namuko gonkų.

Broliai Lietuviai

Tu kasdien toks pat nulludės. Tu kasdien toks pat gražus, Tavo soduos žmonės žudės, švinais surausė daržus.

Tu akis dangun pakėlei, — Neapžvelgti platumos, — Ir malda griaudino vėlė Dėl tėvynės mylimos.

Nurudavo lapais metai — Kryžiai, kaliniai, kapai — Draiškės erdvėse verpetai, Gaudė gedulo varpai.

Bet atėjo šviesios šventės, Šviesus laisvės spinduliai! Ir tu, broli, amžius kentęs, Kryžių keldamas tarei:

"Lietuva, tėvynė mūsų, "Dega saulės spinduliai! "Vykim lauk kryžioka-prusa, "Žengdami tėvų keliais."

— Faustus Kirša.

Nazių Vadai Perkelia Savo "Mantą" Turkijon

Iš Ankaros, Turkijos sostinės, ateina žinių, jog kairieji nazių didieji vadai: Goering'as, Goebels'as ir kiti perkelia Turkijon didelį savo turta, tiesiai į bankus, arba pirkdami korporacijų akcijas. Jie, matyt, ruošia sau dirvą pabėgimui, jei karas Hitleriui pradėtų nesisekti.

Žmonių rasė yra apie 1,000,000,000 metų senumo.

Ziežirbos

Jeigu vokiečių būtų tiek, kiek rusų, jeigu jie turėtų tiek maisto, kiek amerikiečiai, jei būtų apginkluoti aviacija kaip anglai ir jei jiems reikėtų kariuoti prieš italus, tai šį karą, be abejonės, laimėtų vokiečiai.

Teko nugirsti tokį aiškinimą: degtinė visai tautai atneša daug žalos, bet pavieniam žmogui ji nekėnkia.

Skaitėme pranešimus, jog rendos užšaldytos, maisto, dra bužių ir gazolino kainos irgi užšaldytos; uždariai taip pat.

Reikia, šią vasarą mums nereikės bijoti didelių kraščių.

Vokiečiai giriasi, kad jie pastatė Vilniaus miestą pradžioj 14-to šimt.

Tur but jie mano, kad tas geležinis vilkas, kuris pasirodė Lietuvos kunigaikščiui Gediminui sapne buvo pirmutinis nazis.

Panašumas yra labai didelis.

Yra žmonių, kurie prieš papildymą nuodėmės atkalba ilgoką maldą. Taip dažnai atsitinka ir su "Amerikos Lietuvių".

Vieną kartą jis parašo: — "Turime panaikinti tai, kas nuodija mūsų tarpusavio santykius".

Kitą gi kartą jis vištos snapu bando kapoti sandariečius, katalikus ir socialistus. Tikri juokai su tais šiaudiniais "Turereriais"!

Neseniai Pietų Amerikoje užtūtas augalas, kuris 200 kartų saldesnis už cukrų.

Ar tik tai nebus seniai lietuviams žinomas sacharinas? — L. Tr.

Kur Siųsti Sveikinimus Sandaros Seimui

Galite Siųsti P. Pivaruno Vardu

Butų gerai, kad kiekvienas mūsų veikėjas pasiųstų į Sandaros seimą plaukštą patariimų apie išplėtimą mūsų tautinės, kultūrinės ir politinės akcijos ateityje. Kiekvienas asmuo drauge su visais privalo galvoti, planuoti ir prisidėti darbu bei aukomis atsiekimui plačiai išsišakojusių mūsų tikslų.

Siųskite laiškus, pasveikinimus ir auksas sulig savo išgailės Sandaros Seimui, kuris įvyks penktadienį ir šeštadienį, birželio 26 ir 27 dienose, Pittsburghe, adresuojant:

Sandara's Convention,
c-o Mr. P. Pivarunas,
1432 Juniata St., N. S.
Pittsburgh, Pa.

Laik Saulės Užtemimo

Mokslininkai nūvykė 1929 metais į Filipinų salas tēmyti saulės užtemimą, kuris tęsėsi penkias valandas, pastebėjo štai ką:

Akacijų medeliai uždengė lapais savo žiedus, kaip tai daro nakties metu. Ant žolės atsirado rasa, o paukščiai nuskrido poilsui. Žmonės gi visą laiką melėsi prieš šventųjų paveikslus.

HUMORAS

Už Gerą Patarnavimą

Draugas pasakojo Baltušiai apie nuostabų magiką, kuri viską atspėja. Baltušis nuėjo pas jį.

— Jei Tmsta atspėsi ką aš dabar galvoju, tai duosiu penkius dolerius.

Magikas nustebo tokiu staigiu pasiulymu. Pažiūrėjęs į Baltušio akis jis sako:

— Tamsta maštai apie vedimą turtingos našlės.
— Nieko panašaus. Bet aš jums yis vien duosiu 5 dolerius už tai, kad įkytėt man gerą mintį.

Šių Dienų Sapnai

Mrs. Gelgudienė pabunda iš miego ir suklykia:

— Gelbėkit!
— Kas atsitiko? — klausia jos vyras.

— Jau nieko. Sapnavau, jog einant man su Kuliešiu, mus užpuolė plėšikai.

— Su Kuliešiu? Kas gi yra tas vyriškis?

— O, tu jo nepažįsti. Mūsų susipažinom su juo sapne, perreita naktį.

Dėkingumas

Graziai apsiirengęs skotas įkrito į upę ir vanduo buvo benešas jį tolyn. Tą pastebėjęs jaunas vyras šoko į vandenį ir su dideliu vargu ištraukė jį

į pakrantę.

— Jus esate drąsus vyrukas, — maloniai ištarė skotas. — Jus rizikavot savo gyvybę, kad išgelbėti mane. Aš norėčiau jums tinkamai atlyginti. Te jums "kvoteris", o man duokite gražos dešimtuką.

Ne Ten Pažiūrėjo

Aplankęs savo pažįstamą teisėją policijos teisme, tulas pilietis apsidairė aplink ir matydamas grupę vyrų sako:

— Jums ne lengva bus apsidirbti su tais užkietėjusiais prasikaltėliais, ar ne tiesa?

— Tsi! Nekalbėk taip garsiai! Tai grupė advokatų...

Neatsako

— Ką? Reikalauji daugiau algos? Kokiais sumetimais?

— Rengiuosiu apsigvesti.

— Atleiskite man. Mes neatsakom už nelaimingus atsitikimus, kurie įvyksta už mūsų įstaigos sienų.

Tegul Suskamba

Ateik, pavasarėli, Gamtužė atgaivink! Nešk laimės tėvų šaliai, Nuludusius ramink.

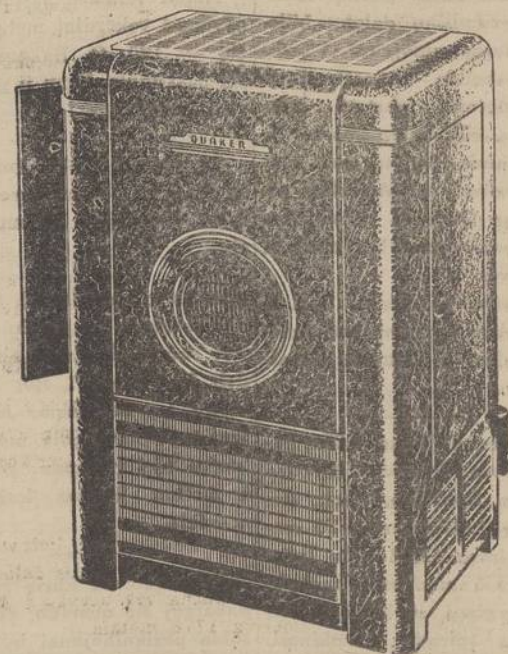
Tegul paukšteliai čulba šalyje tolimoj; Tegul daina linksmesnė Suskamba Lietuvoj.

Progress

FURNITURE CO. KRAUTUVĖ

Pataria Prisirengti Dėl Žiemos Dabar

Pagal valdžios patvarkymą turite pirkti alyva kurenamą pečių tuojaus. Nes kurie pirksite šildytuvą po 15-tos dienos Birželio (June) negausite užtikrinimo dėl alyvos pristatymo. Tie, kurie turite ir kurie dabar nusipirksite alyvinį šildytuvą, galėsite naudotis proga gauti užtektinai alyvos dėl apšildymo.

Progress Krautuvė turi didelį pasirinkimą geriausių išdirbysčių, gražiausių ir naujausių alyva kurenamų šildytuvų — COLES, QUAKER, MONOGRAM FLORENCE, FROGIL, PREWAY, SIEGLER ir kitų. Didelės meros, alyva kurenami šildytuvai, pasirinkimas nuo—

Lengvi Išmokėjimai Pritaikomi

PROGRESS FURNITURE CO.

3222-24-26 So. Halsted Street

PRIE 32-ROS GATVĖS

NEW HAVEN CONN.

P-nas A. Maseliunas Išgijo Puikų Viešbutį

Štai smagi žinia mūsų apilinkės lietuviams. P-nas A. Maseliunas nusipirko puikų viešbutį pajuryje, netoli Light House Point. Tai bus gera vieta lietuviams užėti vasaros laiką, papietauti. Kuomet pajury pavaikštai, tai ir pietus reikalingi, o p-nai Maseliunai žada visus maloniai pavaišinti.

Auka Seimui

Mūsų kuopa turėjo prieš seiminį susirinkimą ir nutarė paaukauti \$5.00 Sandaros reikalams. Tą auką įteiks delegatas p. Kripaitis.

Chicagoje Viešėjo P-lė E. Pilveliūtė

Šiomis dienomis iš Chicago ir apilinkių grįžo p-lė E. Pilveliūtė, kuri dalyvavo slaugių seime. Važiudama ten, ji mažai kam apie tai pranešė. Kai parvyko, tai gavo barti kodėl ji nieko nepasakė apie savo kelionę Sandaros veikėjams. Mes butum pasiuntę kokią dō vaną nuvežti Sandaros centrui ir butų pati ji aplankiusi, nes jos mamytė, p-ni A. Pilveliūtė yra gera sandarietė.

P-lė Jieva Pilveliūtė išbuvo Chicagoje ir jo priemiesčiuose apie savaitę laiko. Papasakojo daug gražių įspūdžių iš savo kelionės. Ji sutikusi kiekvieną lietuvių, kuri dalyvavo slaugių seime. Delegacijų buvę apie pusantro tukstančio.

A. Vokietaitienė.

Gal Buvo Atvykęs Jėškot Paklydusios Avelės

Juliaus Smetonos Vizitas į Vieną Pikniką Worcesteryje

Sekmadieny, gegužės 31 d. lankiaus "Amerikos Lietuvis" piknike Babrausko ukyje. Publika atrodė lig išsigandus. Kalkurie važiuo į pikniką pamatyti prezidento sunaus Juliaus Smetonos. Bet p. Lapinskas neprileido prie jo nei vieno žmogaus, kuris norėjo su juom pasikalbėti. Visą laiką p. Smetoną jie patys tšė palei užkampį.

Tiesiog gaila, kad tokie nežymi ir mažai kam žinoma grupelė išnaudoja p. Smetonos šeimos narį. Juk tie žmonės nėra prisidėję prie Lietuvos atstatymo nei su prakelktu centu. Prie griovimo gi, tai visu šimtu nuosimčių. O dabar p. Smetonai važiuoja net iš Clevelando į tōkią menką, pravieta, — į tōkį paprastą piknikėlį. Tai didžiausia gėda. O gal tai sekimas Kristaus pėdomis, palikus 99 avelės eita jėškoti vienos paklydusios. Man tai atrodė tikra misterijs. — Naujokas.

MINTYS APIE MOTERIS

Sunku išspręsti, ar tikrai moteris myli stipriau negu vyras, bet tikriausias dalykas yra tas, kad moterys geriau moka mylėti. — S. Dubau.

Vyrą išklausinėti nesunku, bet moteris savo paslapčių neišduoda. — Kantas.

LIETUVIŠKI KOMISARAI PABĖGĘ Į SOV. RUSIJĄ

Parsidavėlių Likimas Nėra Pavydėtinas

Apie Tarybų Lietuvos Ex-Komisarus

Keista, kad buvusieji Lietuvos komisarai, dabar patekę į Sovietų Rusiją, jaučiasi labai neužganėdinti ir svajoja kaip čia greičiau sugrįžus į savo senas vietas. Juk toks Paleckis, Liudas Gira, Gedvilas, Venclovas, kurie gelbėjo griauti nepriklausomą Lietuvą, kad įsteigti sovietiška "rojų" šaukė, kad nėra gražesnės, laimingesnės šalies pasaulyje, kaip Sovietų Rusija. Lietuva, girdi, buvus atsilikus, buržujų ir kulokų nualinta, biedna ir nelaiminga. Visai kitaip esą Maskolijos žemėj. Ir del to jie skubinesi atnešti į Lietuvą Stalino saulę.

Bet šandie tie ex-komisarai visai kitaip jaučia. Kai paragavo svetimos duonos, tai savoji, lietuviška jiems pasidarė gardesnė ir saldesnė. Vienas jų net parašė tokias eiles:

Draugai laukų lygiųjų
Ir broliai žemės mus' —
Mes grįšim į tėvynę,
Mes grįšim į namus.

Kitaip sakant, jie norėtų

P-no A. Trečioko Žodis Iš Newark, N. J.

Gerb. Redaktorium:

Už pirmesnes ir dabar "Sandaros" 23 num. tilpusias pastabas SLA. reikaluose aš ir kiti SLA. nariai esame dėkingi Tamstai ir tų pastabų rašytojams, o ypatingai "Senam Nariui", kuris pažada ir daugiau parašyti.

Mes pilnai sutinkame, kad susiduriam su rimtu klausimu ir esame dėkingi už išskėlimą jo spaudoje. Tuom tarpu iki pasimatymo SLA. seime.

A. S. Trečiokas.

Iš Musų Praeities

Amerikos lietuvių pastangomis 1900 metais Paryžiaus Pasaulinėje Parodoje buvo surengtas lietuviškų knygų skyrius, kuris atrėpė į save daugelio svetimtaučių akis.

Garsaus lietuvių poeto K. Duonėlaičio raštai pirmą sykį buvo atspausdinti Amerikoje 1897 metais.

Tadas Kosciuško, lietuvių didvyris kovose už šios šalies laisvę, pirmą syk atvyko į Ameriką 1776 metais.

Pirmutinė nepriklausomis Lietuvos politinė misija pasiekė Ameriką 1920 metais, vasario mėn. Ją sudarė Jonas Vileišis, Povilas Zadeikis ir kun. Jonas Žilius.

Nuteisė Už Cukraus Paslėpimą

Mankato, Minn. — Saldžių gėrimų išdirbėjas William Tanle tapo nubaustas kalėjimu šešioms mėnesiams ir užsimokėti \$2,100 pabaudos už tai, kad registruojant cukrų jis nepranešė, jog turi jo 22 tonus.

dumti lauk iš to bolševikų rojus ir grįžti į tą žemę, kurią jie pardavė svetimiams. Bet toji žemelė vargiai ar benores jų nešioti. Syki ją paniekina, kruvinai įžeidei, tai neesi daugiau jos sunus. Tą gerai supranta ir jie patys. Už tai jie tikisi grįžti ne vieni, bet su tais pačiais maskoliais, su ta pačia vergija, kuri surakintų j retežius pasiliuosavusią iš nazių priespaudos Lietuvą. Jei taip, tai butų geriau, kad jie nematytų Lietuvos, o Lietuva jų.

Apgaišėtinas yra likimas tų žmonių, kurie parduoda savo kraštą ir pakelia ranką prieš savo motiną žemelę. Jų visi šalinai, nieks jų neapkenčia ir net tie, kuriems jie pasidavė, laiko juos už pastumdėlius. Kartais tokius dar ir sušaudo.

Kada nors Lietuva atgims. Jos laukų nebemindžios nei naziai, nei bolševikai. Parsidavėlių vardai pradžioj draikysis kaip koki baisi šmėkla, bet ilgainiui jie išnyks, kaip išnyko ir daugelis kitų, kurie buvo pasidavę kryžiuočiams ar tiems patiems maskoliams pračities amžiuose. Geresnio likimo jie ir neužsitarnauja.

S. K—skas.

K. Račkauskas Baigė California Univ.

Jis Gavo Garbės Pažymėjimus Ir Stipendiją

Jaunas lietuvis Klaudijus Račkauskas šiomis dienomis užbaigė California Universitetą su garbės laipsniu — Phi Beta Kappa ir sykiu gavo \$800.00 stipendiją į Stanford Universitetą toliau specializuotis. Ten jis jau turi sutartį mokytojauti 3 valandas į dieną per 4 dienas į savaitę ir kartu pats studijuos.

Garsus Paryžiaus muziejus Louvre tapo vokiečių apvogtas. Brangiausi paveiksliai liko si išvežti į Vokietiją.

Kas Buvo Pirmi "Lietuvos" Laikraščio Steigėjai?

Prieš kiek laiko "Sandaroje" buvo pažymėta, jog Antanas Olšauskas buvo "Lietuvos" laikraščio įsteigėjas. Tai neatitinka tikrėnybėj. Minėtą savaitrašti pradėjo leisti Jonas Grinius ir Pranas Masionis. Tik vėliau Olšauskas nupirko nuo jų "Lietuvą".

J. Grinius ir P. Masionis buvo geri mano motinos draugai ir mano motina iš pat pradžių bendradarbiavo laikraštyste. Iš jos aš tai ir patyriau viršminėtą faktą. — L. Narmontaitė.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ PIKNIKAS ŠIAM SEKMD.

11-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubas rengia pikniką, kuris įvyks Liepos Darže, Willow Springs, Ill., birželio 14 dieną.

Prie pikniko viskas yra tinkamai priruosta. Piknike bus visokių įvairėnybių. Tad rezervuokite šią dieną pasilinksminimui su politikieriais.

Išplatino Už \$100,000 Karo Bonų Chicagoje

B. J. KAZANAUSKAS

Mutual Federal Savings and Loan Ass'n Padėta Garbės Sraše

Lietuvių finansinė įstaiga— Mutual Federal Savings and Loan Ass'n., 2202 W. Cermak Rd., tapo padėta į garbės srašą — "Honor Roll" už padavimą virš \$100,000 karo bonų. United States Savings and Loan League, prisijustame sveikinime tos įstaigos sekretoriui p. B. J. Kazanauskui, rašo:

"Dear friend Kazanauskas: I note from the May issue of the Federal Home Loan Bank Review that you have been placed on the Honor Roll for having sold War Bonds in an amount exceeding five per cent of your assets.

This is certainly a commendable performance and merits a lot more applause than this note of congratulation. The sale of War Bonds is one of the most significant contributions which the savings and loan associations can make toward winning the war.

You are making a real contribution to that end and I hope that you keep up the prestige of the savings and

Loan business by continued first class performance in this direction.

Sincerely,
Morton Bodfish
Executive Vice-Pres.

Lietuviški Bolševikai Maršuos Po Sovietų Rusijos Vėliava

Nori Išggersinti Padvėsusią Tarybų Lietuvą

Chicago, Ill. — Jungtinių Tautų parade, kuris įvyks šiam sekmdieny Chicagoje, mūsų bolševikėliai ruošiasi dalyvauti, kaip "Tarybų Lietuvos" atstovai ir nešti prieš save sovietiška vėliava, su kaju ir piautuvu. Sykiu su jais maršuos ir sovietų ambasados Washingtono tarnautojas, kalbas lietuviškai. Jis esąs musiškių bolševikų dvasiškas ir politinis vadovas.

Jeigu musiškiei bolševikai nenustos buti Maskvos irankiu, tai juos gali deportuoti, taip, kaip Bridge'ų. Ši šalis juk nepripažįsta tokio sutvėrimo, kaip "tarybų" Lietuva.

Sandaros Piknikas Įvyksta Liepos 19 d.

Gal in Every Port?

"Just one gal is enough for me," says an old song, but this sailor seems to be of a different turn of mind. While his arms are quite full, his wink speaks volumes.

Kaip Gaut Daugiau Vertės Iš Maisto už Savo Pinigus

Gavimas kuodaugiausiai naudos už kiekvieną dolerį, kurį jus išleidžiat perkant maistą, priklauso nuo pasirinkimo maisto ir nuo to, ant kiek jus sugebat ekonomišciau jį pagaminti. Kad pagelbėjus Chicago's šeiminkėms tą padaryti, Peoples Gas Maitinimo Centrai tapo įsteigti.

Štai, pavyzdžiui, kokius patarnavimus teikia Peoples Gas Maitinimo Centrai ir kituose klausimuose: Patarimus kaip kenuoti vaisius ir daržoves atėjus sezonui... Patarimus, kaip padaryti skanius valgius iš įvairių lėkanų... Patarimus Valgių Planavime... Patikimas informacijas valgiu Pirkimui, Padėjimui, Paruošimui, Virimui ir Patiekimui jusų mėgiamų valgių. Niekas jums nekainuoja už šį nadingą patarnavimą

Peoples Gas Maitinimo Centrai randasi Pirmame aukšte, Peoples Gas Co. Name, 122 South Michigan Ave.; 4839 Irving Park Road ir 846 West Sixty-Third Street. Jie yra jusų patarnavimai ir veikia nuo 10:00 val. ryto iki 4 val. popiet, kiekvieną, pradedant pirmadieniu ir baigiant penktadieniu. Atsiminkit, čia yra nemokamas patarnavimas. Atsilankyk ir Susipažink su tuo viskuo.

(Peoples Gas Nutrition Center are organized in interest if the National Nutrition Program of the Office of Defense, Health and Welfare Service — Paul V. McNutt, Director).

* PIRKIT U. S. KARO TAUPYMO STAMPAS JUSŲ ARTIMIAUSIAM PEOPLES GAS OFISE

Viską Reikia Pašvesti Karo Laimėjimui

Kad išlaimėti karą, kiekvienas turi dirbti ten kur jis daugiausia reikalingas, ir turi buti prisirengęs atiduoti už laisvę viską ką turi, jeigu reikėtų. Tai yra svarbiausia ideja, kuri remia U. S. A. vyrų-spėkų mobilizacijos programą, irgi idėja kuri stovi už didžiosios unijos laisvų tautų prieš tiraniją.

Suv. Tautos sudeda savo visus rezervus vyrų ir medžiagos, priartinti laimėjimo dieną.

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)

Pritaiko atsakominaig akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų

3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public
Apraudžia namus, rakandus, biznius, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Mortgėčius, Leasus ir tt.
840 W. 33rd Street
Chicago, Illinois
Phone Yards 4789

Phone Boulevard 7258
LIETUVIŲ ĮSTAIGA

MONARCH

Wine and Liquor Store
3529 So. Halsted St.
Chicago, Ill

U. S. A. gali duoti daugiau ginklų, lėktuvų ir tankų negu bile kuri kita tauta, todėl, kad mes turime didžiausius rezervus. Mes siunčiame šią pagelbą savo draugams ir alijantams formoje "lend-lease" persiuntimais. Bendros Tarybos sudarytos Washingtono ir Londone nusprendžia kur šie persiuntimai daugiausia reikalingi. — FLIS.

Baigė Mokyklą P-lė Betty Bertcher

Šiomis dienomis baigė šv. Kazimiero Mergaičių Akademiją, vidurinius mokslus, p-lė Betty Bertcher, 3222 Wallace St., Chicago, Ill. Reikia pripažinti, kad pas šią panelę glūdi daug gabumo. Ji baigė mokyklą budama tik 15 metų.

Skaitykite "Sandarą"

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rusių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARds 1546

MARGUTIS

"DIENZODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALADZIO, 1932 1450 Kil. — 10-TI METAI

WHFC

Sekmadieniais—1 val. popiet
Darbo Dienomis—9:30 v. v.
• PENKTADIENIAIS
• SEŠTADIENIAIS
7 val. vakare

Englewood 5883-5840

P. CONRAD

FOTOGRAFAS
Dar gražiau, modernišciau įrengta.
420 WEST 63RD STREET

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS

"The Most Economical Heat in the World"

That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake -- no more smoke or soot. No trips to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

Write for the Facts

RAY ALTER

3251 N. Western Ave. — Chicago, — Tel. BOUlevard 9406

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 24 — June 12, 1942

VOLUME XIII

The Sacred Hill of Ancient Lithuanians

Rambynas, The Sanctuary of Goddess Laimė

Not far from Tilsit, on the right bank of Nemunas, is the pine crowned Rambynas, one of the three most sacred hills of the old Lithuanians, the other two being the hills of Birute and Satrija. On the top of the hill there was formerly an immense stone of brownish-black granite, evidently left by the glacial period.

Perkunas himself was supposed to have placed the stone there for an altar, to have marked it with magic runes. It became the sanctuary of goddess Laimė (Fortune); offerings were brought to it from far and near and prayers said for good harvest.

When the German Teutonic Knights overran the country, the sanctuary was abandoned and with the fleeing priests the "laumės" (fairies), servants of Laimė, first predicting that so long as the altar stone remained on Rambynas, fortune would not altogether abandon Lithuania. The people even Christianized continued to deeply revere the stone and offerings were brought to it as late as the beginning of the XIX-th century.

Very Briefly

She: "Oh, darling, how I'd love a home of my own".

He: "O. K. dear, as soon as you get one let me know, and we'll be married."

"You probably don't remember me," began the self made man proudly, "but thirty years ago when I was a poor humble boy, you gave me a message to deliver."

"Yes, yes", cried the busy man, "where is the answer?"

Why is it that most girls want to marry an economical man, but none seem to want to be engaged to one?.

Director: "Can't you act?"
He: "Act? Why on the stage last week I died so naturally that my life insurance agent, who was in the audience sent in payment on the policy."

The sweting film director turned away from the cliff, called a camera halt and looked at the reclining figure. — my God, it is the dummy... Who was it we threw over the cliff?"

Dancing is required course at the U. S. West Point Military academy.

The ancient Romans originated the custom of clapping hands to indicate approval.

An actor was once performing one of his favorite parts

at a country theatre and was interrupted from time to time by the crying of a child in the gallery, until at length, annoyed by his rival performance, he walked with a solemn step to the front of the stage and addressing the audience in his most tragic tones said:

"Ladies and gentlemen, unless the play is stopped, the child cannot possibly go on."

Lord Chesterfield once said: "Never from mistaken economy, buy a thing you do not want because it is cheap: or from a silly pride, because it is dear".

The olive tree originated in southern Europe and Asia Minor, and, some authorities say, in Syria. The tree is of great vitality, specimens being known which are said to be 1,000 years old.

„Birutė“

Another year has slipped by adding to the history of Birutes Chorus and another correspondent has taken over this column to keep you informed of this coming year's history.

Last Friday votes were cast and we found ourselves with all girl executives when it was completed. While our boys are putting our enemies in their places, us girls will be busy keeping the "gang" together for them.

After a year of hard and well done work Mary Barnett has given up the office of presidency to Aldona Gulbin. If Aldona does as fine a job as Mary did, and we know she will, we'll have no trouble in keeping Birutes Chorus together and safe the duration.

Aldona has a fine group of girls to help her. They are: Lillian Jokubonis, Vice-Pres. Kazimira Termenas — 2nd Vice-President

New War Bonnet

Arnold Headley, seaman, second class, is a full-blooded Arapahoe Indian from Ethete, Wyo. Here he is demonstrating with machine gun bullets at the U. S. naval air station at Corpus Christi, Texas, just how his ancestors looked with a head-dress of war feathers. Headley is the station boxing champ.

Gas Mask Drill on Pacific Coast

Above is a general view of a gas mask drill which was held in Oakland, Calif., after civilian defense officials began distributing more than 20,000 gas masks to 10 Alameda county communities, as well as parts of three other counties. Masks will go to volunteer defense workers special Civilian Defense.

NAZIŲ TERORO TIKSLAS IŠNAIKINTI LIETUVIUS

Keturi Šimtai Lietuvių, Kurios Naziai Nužudė

Gegužės mėn. 27 dieną buvo paskelbta gautoji iš Stockholm žinia apie tai, kad Lietuvoje vokiečiai vienu užsimojimu nužudė keturis šimtus nekaltų žmonių. Vieni laikraščiai ryškiai pabrėžė, jog nužudytieji buvę daugiausia "lenkai".

Spauda paminėjo ir oficialią prielaidą bei tikslą to masinio žudymo. Tai buvę, tartum, bausmės ir keršto aktas bei grąsinimo priemonė, taikoma lietuviškajai visuomenei. Neatsakingo Lietuvos elemento buvę užmušti du vokiečiai, kurie užsiėmę Lietuvos atstatymo darbu. Dėl to tai "uebermensch'ai" bei "kulturtraeger'iai" ir sunaikino keturis šimtus nekaltų įkaitų, kurie buvę parinkti iš sabotažinų ir bolshevikų. Atseit, už neatsakingo elemento darbus pa skerdė keturis šimtus rinkinių asmenų, kurie, Gestapo supratimu, buvo atsakingi nors ir nekalti.

Tokia yra oficialioji vokiečių žudikų versija, kurios tikslas — paslėpti tikrąją skerdynių prasmę. Tačiau, bukime tikri, kad tas nekaltų kraujo liejimas yra ne daugiau nei mažiau, kai sąmoningai apgalvotas programinis lietuviškos šviesuomenės naikinimas. Dviejų penktadalių, ar dar žemesnės kategorijos valdininkėlių užmušimas buvo tik pretekstas ir paranki priemonė užmaskuoti moderniškių barbarų juodusius kriminalinius darbus. Susipratę, ap

Wanda Prane — Treas.
Helen Sabin — Secretary
Sue Katilavas — Dues Collector

Dorothy Pajauskas — Social Chairman

Olga Jokubonis — Corresp.
Since this is only my introductory column I have only scratched the top soil and announced our new officers for the coming year. Any disappointed members will have to wait until next time when I'll dig deeper into the dirt.
So long 'til then.
— Little "Bones" II.

sišvietę lietuviai buvo krislas aktyje raudonesiems okupantams, kurie daugybę inteligentiškųjų pajėgų išžudė ir dešimtimis tukstančių ištremė į tolimą Sibirą sunkiesiems darbam ir vergo mirčiai; negali pakęsti jų ir rudieji okupantai — ima įkaitais, masiniai skerdžia ir dar lietuviu vardo viešai nepripažįsta.

Įkaltai?! Kariaujančios šalys, įsiveržusios į priešų teritoriją, kartais praktikuoja paimiti žymesnius asmenis nelaisvėn ir vadina juos įkaitais. Tikslas — iškeisti juos į savus piliečius, priešų pagrobtus, ar ba apsaugoti savųjų gyvybę, grąšinant pasielgti panašiai, kaip ir priešas pasielgs su pagrobtais civiliais asmenimis. Pilietinių karų metu įkaitus ima ir kartais juos žudo priešingos, ginklais kovojančios srovės. Taigi, ir vienu ir kitu atveju yra dvi kariaujančios šalys.

Dabar gi Lietuva? Ji visa yra vokiečių okupuota, ir dar gi net karo buvio tarp buvio tarp Lietuvos ir Vokietijos nebuvo ir neegzistuoja, nors formaliai, Kokie tokiais aplinkybėmis gali būti įkaitai?! Nusizengimų naciams ir jų įvestai tvarkai Lietuvoje, be abejo, galėjo būti ir tai natūralu: nusikaltimų visuomet ir visur pasitaiko.

Todėl tik nusikaltėliai — dviejų nacių užmušėjai — ir turėjo būti nubausti, kad ir pačia žiauriausia bausme, bet ne keturi šimtai nekaltų asmenų. Taip ir būtų atsitike, jeigu naciai neturėtų užsimojimo planingai naikinti kitataučių atsparuosius daigus — šviesuomenę.

Mums tėra žinoma tik patysai dviejų nacių, Lietuvos "atstatytojų", užmušimo faktas. Jokių kitų objektyvių davinių, nušviečiančių tą įvykį, mes ne turime. Yra pagrindo manyti, kad patys "uebermensch'ai", greičiausia, buvo nusizengėliai piktadariai ir dėl to galėjo būti užmušti, ką mes jau gerai žinome iš patyrimo.

Didžiojo karo metu, kuomet kaizerio kariuomenėje lytinis palaidumas ir prasikaltimai nebuvo tiek toleruojami, kiek dabar nacių tarpe, ir tai

daug atsitikimų yra žinoma, kur, ar tai brolis, ar kaimynas gindamas užpultos mergaitės garbę ištiedavo ginkluotą kastuvu, kuolo ar panašaus įrankio smūgiu. Žinau atsitikimą, kad pati mergaitė, nujausdama neišvengiamai grėsiantį pavojų, apipylė pusnuogį nedorėlių vokiečių verdančia sriuba ir tuomi apsigynė.

Tačiau tuomet tokie atsitikimai nebuvo pretekstais šaudyti šimtais žmonių — nes tai neįėjo į kovos programą. Dabartinės Vokietijos naciškieji kariai naudojami neribota laisve pavergtuose kraštuose. Todėl išvirkaudami ir pažeisdami pavergtųjų tautų tradicijas bei papročius, mindžiodami kitataučių gerbiamus moralinius, religinius ir tautinius jausmus gali kartais būti nubausti — vienas kitas užmuštas, nebijant ir grėsiančios bausmės. Tų dviejų Lietuvos "atstatytojų" užmušimas, be abejo, galėjo būti ir grynai politinio pobūdžio. Bet ir tokie užmušimo aktas jokių būdų nepateisina masinio nekaltų žmonių žudymo.

Tegu buna jums, mieli Lietuvos sunus, lengva gimtoji žemelė! — S. S.

Nori Sutverti Naują Lietuvišką Įstaigą

Iškeltas Toks Tai Sumanymas

Kun. S. Linkus, šv. Marijos parapijos kleb. Chicagoje 1942 m. gegužės 7 d. — iškėlė sumanymą įsteigti šv. Marijos misijai fondą, kuris įamžintų a. a. vyks, S. B. Mickevičiaus vardą. To Fondo tikslas remti lietuviškąjį auklėjimą. Norima, kad iš fondo nupirkti lotus prie 35-tos ir Union Ave. Ir toje vietoje pastatyti koplyčią ir erdvę svetainę, kur turėtų būti atdara visiems, neatsižvelgiant pakraipų bei nusistatymų.

Įsteigti lietuvių kalbos mokyklą lietuvių vaikams, laikyti prolekcijas, prakalbas įvairiais: mokslo, politiko, ekonomijos, religijos klausimais. Žodžiu, turi būti vieta, kur žmogus galėtų išreikšti savo mintis drąsiai, kaip jam patinka ir kaip jisai išmano.

Sumanymui šv. Marijos parapijos nariai karštai pritarė, bet šiam kilniam tikslui įvykinti reikia stambių aukų. Tad šv. Marijos — Fondo vardu ir kreipiamės į jus, brangūs lietuviai tautiečiai.

Tavo parama-auka eis šviesuomenės rytojui. Fondui sukelti suma mažiausia \$6,000.00.

Aukojusieji bent \$100.00, skaitomi fondo nariais. Jais gali būti ne tik pavieni, bet ir asmenų grupės, draugijos ir tt. Fondo rėmėjais skaitomi tie, kurie aukoja į fondą bent \$5.00.

Fondo pinigai laikomi Standard Federal Savings and

Loan Ass'n of Chicago, po prižiūra šv. Marijos parapijos kleb. S. Linkaus ir Komit., — 3509 S. Union Ave., Chicagoje. Mes prašome paremti. Reikalavimai kreiptis ir šaukti Monroe 8346.

Parap. kleb. S. Linkus,
Pirm. S. Zukow's
Vice-Pirm. J. Martin
Kas. W. B. Sosnowski
Raš. A. A. Raslavicz
Trus. W. Laurinaitis
Trus. F. E. Danals
Trus. F. Sabutis.

FONDO NARIAI:

Nutautas Ign., Marquardt A. J., Brazinskas S., Mickevičius J., Petraitis J. A., Šulinskas M., Palaski B. E., Satkus J., Bogus J., Jecikas J., Biežis A., Prismont J., Puity J., Kasper Z. A., Walantyn J., Kirby J., Katauskas I., Kuzmarskis F., Skučes J., Luzus N. P., Kūrasukas S., Jeselskė S., Maziekas F. E., Mila-

šius J., Kundrat A., Min L., Baraskas F., A. R., Sm J., Šuksteris L. B. P., Rlienė P., Smyth B., Bukas F. A., Ukėlis K., J. J. A., Tamkevičius A., J. son J., Misevičius B., Št V., Miliuskas K., Darašk P., Rakas F., Rimkus B., Sležas J., Kulikauskas J., Sakalauskas P.

Tarpe kaikiurių mongolinių Indijos pasienyje da skaitosi vyriškumo, st bės ir pagarbos simbolis.

TALBOT 5208

MARTIN WALUL KAILININKAS

BRANGIŲ KAILIUKI Darom Pagal Užsaky Senus Perdėbam Pag Naujausia Madą

1854 Dorchester Avenue, Dorchester, Mass.

ATYDA!

TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO

John F. Skorpik, Sav.

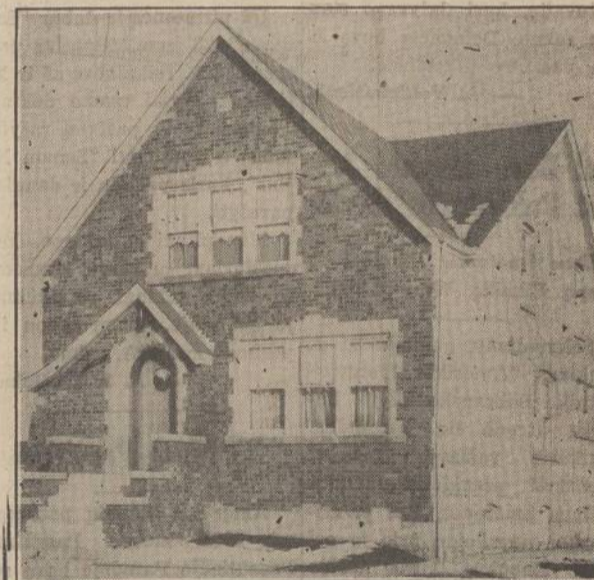
1945 W. 47th St.

Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

Nebus Niekur Taip Patog Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKI NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AS JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BŪS LABAI PRIENAMI.

John Pakel

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

VIENA IŠ STIPRIAUSIŲ AMERIKOJE

Taupykit apsaugotoj įstaigai, kad užtikrinti savo ateitį. Apart apdraudus mes turime didžiausią atsargos fondą visoj Illinois valstijoje

Duodam paskolas už 4 1/2% ir aukšiau

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

ARCHER AND SACRAMENTO AVES.

CHICAGO, ILL.

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr. Tel. VIRGINIA 1141

CHARTERED AND SUPERVISED BY U. S. GOVERNMENT MEMBER OF FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORP., Washington, D. C.

Daily 9 A. M. to 4 P. M. Wed. 9 A. M. to 12 noon, Saturday 9 A. M. to 8 P. M.

Reikia Kovoti Su Panašia Kryptim

'Commonweal' Katalikų Žurnalas Prekiauja Tautų Laisve

Smerktinas Nusistatymas Baltijos Kraštų Atžvilgiu

Savo neveiklumu, nesutikimu, tylėjimu aktyvaus daromų prieš mūsų tautą užsiuolimų, mes blogai pasitaraujam Lietuviams. Musų priešai pasinaudodami musų nerangumu, įgija daugiau drąsos ir garsiau ir garsiau skelbia visiems, kad tos trys Baltijos šalys — Lietuva, Latvija ir Estija negaus nepriklausomybės.

Lig šiam laikui panašus išsitarimai ejo vien tik iš musų priešų žiočių. Visi kiti reikėdumų kuogeriausius velijimus. Amerikos valdžia, ypačingai stoja už musų nepriklausomybę. Gal tie išsitarimai ir pagelbėjo užmigtinti musų budėjimą. Vieno plačiau siai skaitomo Amerikos laikraščio redaktorius į mano padėkavimą už jo puikiai užtariantį mažas tautas staipsni, man atsakė: "The plight of the people in the Baltic States, placed on the battlefield between two powerful nations, is indeed distressing." Panašiai mums prielankūs straipsniai pasirodė kasdien ir kituose tikrai prisilaukiančiuose Amerikos demokratiškų principų laikraščiuose.

Mes negalėjome laukti panašių straipsnių iš komunistų spaudos, nes ją užlaiko musų priešai ir ji tarnauja svetimiems dievams. Tai neseniai pareiškė ir vienas Amerikos aukštai stovintis valdininkas, įsakydamas deportuoti vieną iš žymesnių komunistų Amerikoje. Bet iš Amerikos Romos katalikų mes turėtumėm laukti vien tik simpatijų ir kuogeriausius velijimus, nes musų Amerikos visuomenės pinigai eina į jų kišenių, kaip vanduo iš didžiausių šaltinių į upę, musų visos bažnyčios yra jiems užrašytos, musų kapinės taip pat. Nežiurint musų kunigų nusileidimo, jie dabar musų tautos blogiausioje padėtyje — pritaria komunistams musų tautos nakinime. Jų įtekmingas savaitinis laikraštis "Commonweal" jau gieda "pulkim ant kelių" komunistams. Savo ilgame editoriale, birželio 9-tą dieną, tas redaktorius sako: "Strategically, in the eyes of common sense, the Russian claims are not only just, they are traditional, and reflect precisely the same foreign policy as that of the Czars". Reikia, katalikai pritaria ir musų tautos korikams carams. Toliau jis tešia: "If only the internal climate of the Soviet State were something to which one could, with any sort of free conscience, consign other peoples, such aims and demands would have to be accepted unequivocally, as proper protection of a great nation possessed of long frontiers without natural defenses.—There are times when small nations' hopes for independence simply do not correspond with reality."

Sis jų — katalikų — straipsnis liečia ne tik Lietuvą, Latviją ir Estiją, jis aiškiai mini ir kitas katalikiškas šalis — Lenkiją ir Rumunijos dalis. Jis drįsta taip rašyti dabar kai Londonas, Washingtonas ir Maskva mėgina šiuos klausimus išrišti pasiremiant Atlanto Charterio prižadėjimais, duotais uskriaustoms ir mažoms tautoms. Ar gi padoru Amerikos katalikams žadėti komunistams daugiau žemių, nuskriaudžiant katalikiškas tautas? Ar gi tai taip juos mokina katalikybė? Gėda, baisiausia gėda tokiems žmonėms! Ar gi pritaria jiems savo tautą mylinti lietuviai katalikai: Balkunai, Pakalnai, Kemėšiai, Šimučiai, Lauėkos ir kiti katalikų veikėjai?

Ateina seimai, Lai musų senovės lietuviška dvasia duoda seimininkams gerus patarimus, proto ir tvirtybės pradėti veikti savo tautos naudai pilname sutikime.

Pasibaigus karui, musų tauta bus daug blogesniame padėjime, ne kaip ji buvo pereitoto karo metais: neturėsime šios Amerikos valdžios paskolos; nei musų žmonių Amerikoje bondų paskolos, nes nebus leista už neatmokėjimą valdžios paskolos; nei surinktų pinigų pašelpai; nei pasiekimo lietuvių dienos rinkliai; nei bus taip gera tvarka, nei tautinis sutikimas ir susipratimas, kaip turėjome 25 metai atgal.

Taigi, broliai ir sesers, neleiskite seiminį laiką ant niekų, mėginkite sueiti į susipratimą ir vieną darbuotę tautos ir musų nuvargusių žmonių naudai. Jusų tautos likimas yra jusų rankose. Savo tylėjimais, neparodymu pasauliui savo tautos skriaudų ir jos užsitarnavimo nepriklausomybės, jos nekenkimo kitų šalių strategijai, jus duodate progą savo priešams didinti skaitlių musų tautos žudytųjų ir jų pritarėjų. Nejaugi jus gelbėsite ir toliau žudyti savo žmones neveiklumu?

— Vincas F. Jankauskas.

Taip Nusiskundė 1891 Metais Dr. V. Kudirka

Atšalimas širdžių Link Savo Tautos Likimo

"Varpo" Leidėjas Dr. Vincas Kudirka 1891 metais nusiskundė kaip mažai lietuvių atjaucia arba remia savo tautos reikalus. Išspausdintame "Varpe" straipsnyje, jis apgalvėstauja:

"Rodosi, kiekvienam lietuviui turėtų rūpėti vieši jo tėvynės reikalai, ypač paremti ant instinkto išsilaukyti ir neišnykti; rodosi negalėtum pamanyti, jog tarp musų būtų toks atšalimas širdžių, žiurint į skriaudžiamą motiną; rodosi, kad aukos gelbėjimui savo tautystės turėtų plaukti be sustojimo, išreikšdamos patriotizmą, o ne savymeilę. Vienok, to visai nematyti.

"Išskyrus keletą, kurie tikrai rūpinasi tėvynės reikalais, nesigailėdami nei darbo, nei paskutinio skatiko dėl jos, kiti lig ledais apsikrovę savo

Apie Ivaardius Dalykus

Dar Vienas Liurdas

Marianapolio kolegijoj, — Thompson, Conn. lietuviai sta tozi dar vieną stebuklingą Liurdą, kuris Prancuzijoje išgydęs daug žmonių.

Grįžta Senieji Laikai

Pirmiau niekas nebut emęs ir rasto gatvėje arkljo. Dabar gi vagis plindo į Max Spiller tvartą Bostone ir išvedė arklį su visu pakinku.

Sveikiausias Amžius

Mokslininkai nustatė, jog sveikiausias žmogaus amžius yra tarp 10 ir 14 metų; pavojingiausias — pirmuose kudi kystės metuose. Vidutinis gi žmogaus amžius Amerikoje yra 62 metai.

Del Pypkės Kilo Karas

Pirmieji Delaware valstijos kolonistai buvo holandai. Jie atvyko ten 1630 metais, bet greitai bavo išnaikinti indijonų.

Indijonų vadas pamatė žibantį holando skydą, kurį kolonistai užsidėdavo ant krutinės, apsaugoti nuo vilyčių. Tas vadas norėjo iš skydo motalo pasidaryti pypkę ir pavogė jį. Del to kilo "karas" kurį holandai pralaimėjo.

Tuom Pat Atsimokėjo

Du nazų karininkai okupuotoje Prancuzijoje įėjo kambario. Apžiūrėję parodytą kambarį, jie paklausė šeimininko:

— Kiek gi norite už šį kiau lių tvartą?

— Vienai kiaulei 100 frankų, dviem kiaulem 150 frankų. — ramiai atsakė prancuzas.

Kalnas Neatėjo Prie Mahometo

Arabų apaštalas Mahometas norėjo įtikinti žmones, kad jis gali pašaukti prie savęs kalną ir nuo jo pasakyti pamokslą. Žmonės susirinko; Mahometas paliepė kalnui prisitrinti prie jo. Savo įsakymą jis pakartojo keletą sykų, bet kalnas nesukrutėjo.

Mahometas greit susigriebė ir pasakė: "Na, jeigu kalnas neina prie Mahometo, tai Mahometas nueis prie kalno."

Teisia Kaune Pinigų Dirbėjus

Svedų laikraštis "Dagens Nyheter" praneša, jog Kaune atiduoti teisman keletas asmenų, kurie falsifikavo vokiškas markes ir leido jas apyvartoti.

Meksika turi apie 20,000,000 gyventojų ir 763,944 kvadratinų mylių plotą.

krutinę, idant kartais neužtvinksetų širdis atsiminus Lietuvą..."

Šiuos žodžius drąsiai galėtum kartoti šiandien ir jie nei truputiškai neatrodytų pasenę. Atšalusios Amerikos lietuvių širdys desimteriopai viršija kitas! — Tautietis.

TMD. REIKALAI

Žodis, Kitas Senesniems Musų Veikėjams

Pažvelgus į nuveiktus Tėvynės Mylėtojų D-jos darbus matome garbingą praeitį ir gerbiame tų laikų buvusius šioj organizacijoj vadus, narius bei rėmėjus. Laikai bėgant nei iš šio nei iš to užėjo apsnudimas. Organizacija susilpnėjo, atsirado jau ir tokių, kurie ieškojo lentų kalti karstą ir amžinai palaidoti TMD.

Bet subruzdus Wisconsinio ir Michigano tėvynainiams 1937 m. Liepos 4 d. tapo sušauktas Sandaros svetainių seimas ir TMD. atgaivinta. Nuo to laiko stiprinimo darbas varomas pirmyn. Visa bėda gludiname, kad buvusieji TMD. vadai, kurie dar gyvi neišjudina prie veikimo.

Gerai, labai gerai kas buvo veikiamas. Bet nereikia jau tuo pasitenkinti, kad sykį veikes, dirbės — daugiau negalima. Draugijinis gyvenimas priklausomai nuo gyvaus, energingo veikimo visada, iš metų į metus, be pertraukų ir sustojimų. Nuo dabar imkime vėl už apšviotos darbo.

Kas yra taisytina, galima pataisyti, bet visu pirma turime pasirodyti gyvu veikimu. Murkosjimu ir didžiavimais praeties darbais nieko naudingo nepadarysime. Reikia dirbti, veikti visą laiką kaip sveikieji ir gyvi esame. Čionai metų skaitlius nesvarbu: Noras ir gyvas veikimas reikalingas šioj organizacijoj.

Pasitarimai Šiais Klausimais

Tuo laiku gyvenkime ir tarkime šiais klausimais:

1. Kur ir kada butų geriausia susaukti TMD. Seimas;

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos

ELEKTRIKINIS GYDYMAS

Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rusies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ISTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

Siulo Wendell Wilkie į New Yorko Gubernatorius jos gubernatorium buv. republikonų kandidato į prezidentus — Wendell Wilkie. Tačiau, nei viena, nei kita partija jo oficialiai neindorsavo.

KAIP PASIKLOSI — TAIP IŠMIEGOSI

Sako Sena Lietuvių Tautos Patarlė —

Todėl pradėkite taupyti seniausioje ir tvirčiausioje lietuvių istaigoj, kuri per 45 metus savo pasekmingu patarnavimu, gerais ir sunkiais laikais nenuskriaudė nė vieno kliento. Indėliai apdrausti Fed. Istaigoj ligi — \$5,000.00. Mokame 3½ nuosimėjų.

Išigykite ir atnaujinkite namus, o mes Jums pagelbėsime išduodami ilgametę paskolas lengviausiomis sąlygomis, nes sąžiningai patarnaudami mes nuolat turim stambias sumas paskoloms išdavinti. Nė vienas pamatuotas prašymas nebus atmetas.

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N

JOS. M. MOZERIS, Sekr.

3236 S. Halsted St. Phone Calumet 4118

PIRMOS RUSIES NAMAMS MATERIOLAS

ZEMA KAINA

PIRM PIRKIMO

Atvyk į musų jardą ir apžiūrėk staką ir aukštą rusų LENTŲ — MILLWORK — STOĞŲ ir NAMŲ MATERIOLĄ. Dėl garažų, porčių, viškų, sklepy ir flatų. PASITARK SU MUSŲ EKSPERTAIS dėl konstrukcijos ir pertaisymo namų.

APROKAVIMAS, DYKAI • Cash arba Lengvais Išmokėjimais

STANLEY LITWINAS, Geenal Manager

CARR-MOODY LUMBER CO.

LIETUVIAI SALESMAI

3039 So. Halsted St. Tel. VICTory 1272

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS —

DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO. CONTRACTORS

REAL ESTATE

2555 W. 47th St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino — NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas istaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

Lietuvių Doktorų D-ja Rengiasi Minėti 30 Metų Jubiliejų

Sekančioj savaitėj Lietuvių Doktorų Draugija minės 30 metų savo gyvavimo jubiliejų. Paminėjimui šio įvykio rengia ma graži puota trečiadienį, birželio 17 dieną, Southmoor Klube. Tai bus iškilmingas momentas gyvenime tos draugijos, kurios veikmė plačiai skamba mūsų išsilvijos istorijoje.

Ji yra daug pasidaravusių sušelpime Lietuvos po pereinoto karo ir platinime žinių apie sveikatą Amerikos lietuvių tarpe.

Aukavusieji į Musų Spaudos Fondą

Šiomis dienomis į musų spaudos fondą įsigijimui naujų raidžių ir kitokių "tulšių" aukavo šie asmenys: Dr. S. Biežis — \$10.00, F. Platkauskas — \$1.00, J. Rekosh — \$1., Dr. A. Zimontas — \$1.

Kas daugiau? Pasirupinkite, kad jūsų vardas būtų kitos savaitės sąrašė! Daugelį "statybos" darbų turime atlikti šią vasarą.

Susiziedavo Du Scenos Darbuotojai

Abu gabus vaidintojai ir dainininkai: p-lė Jieva Širvaitė ir advokatas V. Tarutis šiomis dienomis susiziedavo.

Daug sykių jie vaidinę kartu ir jų meiliškos rolės virto į realybę.

Dalyvaukite Išleistuvėse Delegatų į Seimus

Smagi Pramoga Įvyks Šeštadienį, Birželio 20 d.

Išvykstantiems į Sandaros ar SLA. seimus Pittsburghe delegatams ruošiamos smagios išleistuvės šeštadienį, birželio 20 dieną, Sandaros svetainėje. Dalyvauti galės visi, kas tik panorės. Bus pasilinksminimo, užkandžių ir draugiškų pasikalbėjimų.

Pradžią 8 val. vakare. Įžanga 50 centų. Musų "leidėš" pažadėjo iškepti kumpių, kugelio ir kitokių valgių. Tik neužmirškite atsilankyti! — Aitvaras.

Nauja "Birutės" Choro Valdyba

Pirmininkė Liko P-lė Aldona Gulbinaitė

Pereitam sekmdienį "Birutės" choro nariai laikė metinį susirinkimą Sandaros svetainėje. Buvo išduota raportai iš pereinoto sezono ir rinkta nauja valdyba. Pirmininkė liko p-lė Aldona Gulbinaitė, vice-pirm. Lillian Jokubėnas, antra vice-pirm. Kazimiera Termenas, sekretorė Helen Sabon, išdinininkė Vanda Prane, fin. sekr. Sue Katelavas, socialės komisijos pirm. Dorothy Pajauskas, korespondentai Olga Jokubėnas ir Al. Micevičius.

Birutės choras turi išdirbęs plačią programą ateinančiam sezonui. Manoma pakviesti į chorą senesnių dainininkų užimti vietas tų, kurie įstojo Dėdės Samo kariuomenėn.

— Narys.

P-nų Endziulių Linkėjimai ir Dovana Antanams

Musų žymus veikėjai p-nai Endziuliai, 5610 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. siunčia savo gerus linkėjimus į Birchwood, Wis. trims Antanams — Antanui Sandargai, Antanui Černiauskui ir Antanui Jančiui.

Kad šie jų "Antaninių" linkėjimai nebutų sausi, šia proga p-nai Endziuliai užprenumeravo jiems ir "Sandarą".

Dedama pastangų, kad Jungtinių Tautų parade, birželio 14 dieną, dalyvautų ir keli šimtai lietuvių mergaičių tautiniuose kostumuose.

Trumpos Žinutės

Žinoma musų veikėja p-ni J. Varašienė nesveikuoja bėgyje pastarųjų dviejų savaitių. Tikimės, kad ji pasveiks iki birželio 20 d. vakarėlio.

P-nų F. Salemonavičių sunus Pranas dirba Washigtone, bet sakosi labai pasilgęs namų, nors ten ir sutiko vieną ex-Birutietę.

Dr. A. L. Graičunas džiaugiasi apleidęs Bridgeportą ir apsigyvenęs laukuose. Well, mums atrodo, jog ir Bridgeportas neverkia be Dr. Graičuno.

SLA. 217 kuopos piknikas, kuris turėjo įvykti pereinam sekmdienį, iš priežasties blogo oro, tapo nukeltas šiam sekmdieniui. Vieta — Roberts Farm, prie 87 ir Roberts Road.

P-lė Valarie šležiutė jau šešta savaitę pasirodo Chicago teatre kaip baletistė — šokėja.

Sekmdienyje Chicagoj Bus Didelės Iškilmės

Parada Michigan Ave., Kurioje Dalyvaus Pusė Miliono Žmonių

Visa ši savaitė yra skirta įvairiom iškilmėm, kuriose vyrauja pasiryžimas laimėti šį karą. Sekmdienį įvyksta didysis finalas, kaip "Jungtinių Tautų ir Vėliavos Diena". Michigan Ave. praeis milžiniškas paradas, dalyvaujant bent pusei milijono žmonių. Tame parade maršuos ir lietuviai.

Be to, Soldiers Field susirinks minios chieagiečių pagerbtį gen. MacArthur, kuris taip narsiai gynė Filipinus, o dabar vadovauja operacijoms Australijoje.

Nuvažiuoti į Sandaros Pikniką Jums Netruks Gazolino Mašiniai

Sandaros metinis piknikas įvyks sekmdienį, liepos 19tą dieną, Willow West darže. Iš Washingtono gavome užtikrinimą, kad iki mūsų pikniko gazolinas nebus suvaržytas. Kas atsitiks po to, mes nesilimam spresti. Todėl galite drąsiai ruoštis tai vasarinei pramogai, kurioj visada susirenka gražios publikos.

Šiais metais musų piknikas bus ypatingai įvairus, su visokiais pamarginimais ir dovanomis.

P-nai A. Shereikiai Minės Sidabrinį Vedybų Jubiliejų

Sekmdienį, birželio 14 d., 2209 S. Bell Ave. bus surengta iškilminga puota paminėjimui p. A. Shereikių 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių. Bus pagaminti geri pietūs ir visi lietuviai kviečiami atsilankyti ir atsivesti savo draugus. Pradžią 1:30 p. p.

P-nai A. Shereikiai yra atvykę iš Kalifornijos ir papasakos jums kaip lietuviai ten gyvena. Bus taip pat ir gražūs programos. Ponai Shereikiai yra linksmo ir draugiško budo žmonės. — A. B.

Dr. A. Juozaičio Sunus Užbaigė Mediciną

Pabaigoj šios savaitės Northwestern Universiteto Medicinos Skyrius suteikė diplomą Edvardui Juozaičiui, Dr. A. Juozaičio sunui.

Gavęs šį laipsnį jaunasai profesionalas išvyks į Wisconsiną ligininę vienų metų praktikai, o paskiau stos į laivyną.

Mėllė yra tik tada mėllė, kai yra pasiaukojimas.

Musu Gyvenimo Margumynai

Kur Trumpa, Ten ir Truksta

Pereitam sekmdienį turėjo įvykti Lietuvos Pliiečių Sąjungos piknikas. Buvo tikėtasi pasidaryti keli doleriai pelno išlaidų padengimui. Bet užėjo lietus, šaltas oras ir pakenkė piknikui. Gaila išiekvotų pastangų.

Patarė Ką Su Jais Padaryti

Bridgeporto lietuvių namuose motina tirštai aplipdė svečių kambario sienas šventųjų paveikslais. Paaugusiai dukteriai tas nepatiko ir ji nuėjį pas pralotą gauti leidimą nuimti tuos "abrozus". Pralotas patarė palikti tik porą paveikslų ir idėti juos gražiuose rėmuose, o kitus nuplėsti.

Kai duktė tą atliko, tai motina sugrįžusi namo ėmė šaukti, kad piktos dvasios apkrausčiusios jos kambarius. Nieko negelbėjo ir dukters paaiškinimas.

Nevalia Jų Deginti

Lietuvių Prekybos Butas nu pirks su uždirbtais bankiete pinigais \$100 vertės karo bonų, norėjo jį sudeginti viešose ceremonijose Marquette Parke. Tačiau ižo departamentas nepatarė to daryti ir vietoj to pasiūlė nusiųsti boną į Washingtoną.

Gavome Prašymą ir Ten Pasiūsti

Šiomis dienomis gavome paraginimą pasiūsti "Sandarą" į Londoną taip vadinamam "Royal Institute of International Affairs", kuriam svarstoma Anglijos užsienių politika.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. YARds 1829 Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinius Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone Central 1824
A. A. SLAKIS
LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street
Kambarys 1230
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395
Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS LIETUVIS ADVOKATAS

3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

OLIS IR VASALLE ADVOKATAI

134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Penedėlio, Seredos ir Pėntnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Beabejo, tokj pat prašymą gavo ir kiti lietuviški laikraščiai. Reiškia, gauname dar vieną progą pagarsinti savųjų spaudą plačiame pasaulyje.

Kompanija Apdumė Akis

Kai gatvekarių kompanijos reikalavo teisme pakelti vieną centą "ferų", tai jos žadėjo, jog investuosią \$102,000,000 pagerimui sistemo ir nupirkimui naujų moderniškų "karų". Bet kadangi tokių remontų ir pirmųjų negalima daryti dėl stokos medžiagos, tai su kom-

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. ik 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299
Tel. LAFayette 7020

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3343 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3387
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dienių ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 3 iki 9 vak
Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytals
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmdieniais: 9 iki 12 val. rytals
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6699 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6650

panijos pažadais galėsim košę virti.

Perdaug Rašo Kareiviams
Kuomet Mrs. M. Raines, 735 W. 80th St. pradėjo rašinėti laiškus kareiviams, tai jos vyras Thomas pasitraukė iš namų. Bet jų visai neužmiršo. Kiekvieną rytmetį, apie 4 val. jis ateidavo pažiūrėti tuose namuose nėra kareivių arba jurininkų. Teisėjas pagrąsino jam kalėjimu, jei tą toliau darys.

Geriausią padangą — "tajerį" pasaulyje yra išradę mūsų protėviai, tai pasaga po arklio koja.

Kinijoj rankomis išaudžiama 75 nuoš. visų audeklų.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsilepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8:30 va.
Priedadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Nedėliomis pagal Susitarimą

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

DR. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd
Arti Western A

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL

Ofiso valandos: nuo 1—4 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Av
Telefonas Republic 786

YARds 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1980

Phone VICTory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

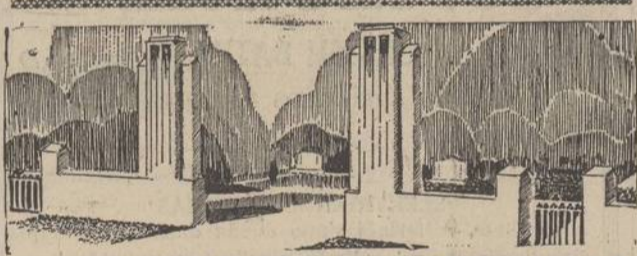
Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-9
Nedėlieniiais pagal sutartį.

DA. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal Sutartį

WHOLESALE

LIQUOR ISTAIGA
Geriausios Rūšies Degtinė ir Vynai Išvežiojame po visą Chicago
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

W. KANTER, Sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI

CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancij Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 So. 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lithuania Avenue YARds 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 Eeast 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 WEST 18TH ST.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA
3819 So. Lithuania Ave. Phone Yards 1122

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite musų radio programus Antradienio ir Šeštadienio rytals, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties (1480-K) su Povilu Šaltimieru